

BÉKÉS VÁROS ÖNKORMÁNYZAT
KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK
GAZDASÁGI PROGRAMJA
2020-2025

BÉKÉSI POLGÁRMESTERI HIVATAL
B é k é s , Petőfi u. 2. sz. 5630 Tel.: 66-411-011

ONK/1-3/2020. ikt.sz.

HATÁROZAT

Békés Város Polgármesterének 2020. április 28. napján hozott határozata

Tárgy: Gazdasági program 2020-2025.

A gazdasági program elkészítésére Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 116. §-ban meghatározottak alapján kerül sor. Eszerint a Képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, amelynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős. A gazdasági program, fejlesztési terv a képviselő-testület megbízatásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra szól. A gazdasági programot, fejlesztési tervet a képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül fogadja el.

Békés város Önkormányzatának gazdasági programja olyan stratégiai jellegű célokat tűz ki, melyek megszabják az önkormányzati döntések irányát, megfogalmazzák azokat az elképzeléseket, amelyek szervesen illeszkednek céljaihoz, és amely célok eléréséhez, megvalósításához a képviselő-testület meg kívánja teremteni a szükséges anyagi forrásokat.

Tekintettel a fennálló veszélyhelyzetre, a vonatkozó határozatot a katasztrófavédelemről szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdése értelmében a polgármester hozza meg.

Békés Város Polgármesterének
35/2020. (IV. 28.) határozata

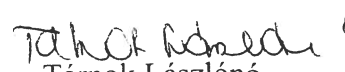
Békés Város Önkormányzatának Polgármestere a katasztrófavédelemről szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján az önkormányzat 2020-2025. évre szóló gazdasági programját a határozat mellékletében foglaltak szerint elfogadja.

Határidő: intézkedésre azonnal
Felelős: Kálmán Tibor polgármester

K. m. f.

Kálmán Tibor
polgármester

Tárnok Lászlóné
jegyző

Tartalomjegyzék

BEVEZETÉS	4
I.1. A gazdasági program összeállítását befolyásoló tényezők	4
I.2. A helyi gazdaságpolitika alapelvei	5
HELYZETELEMZÉS	7
II.1. A település földrajzi elhelyezkedése, adottságai	7
II.2. Adópolitika	7
II.3. Fejlesztési források	8
II.4. A település gazdaságának főbb jellemzői	8
II.4.1. A gazdasági program anyagi forrásainak megteremtése	8
II.4.2. Infrastruktúra	9
II.4.3. Út- és járdafelújítási Program	9
SZOLGÁLTATÁSOK	10
III.1. Közigazgatás	10
III.2. Intézményi ellátórendszer	11
III.2.1. Bölcsőde- és óvodafenntartás	11
III.2.2. Iskolaüzemeltetés	11
III.2.3. Ifjúsági koncepció	11
III.3. Szociális ellátórendszer	12
III.3.1. Szociális szolgáltatásszervezési koncepció	13
III.3.2. Esélyegyenlőség	13
III.4. Egészségügyi ellátások	14
III.5. Környezetvédelem	15
III.6. Mezőgazdaság	16
III.6.1. A helyi termékek helyzetbe hozása, népszerűsítése	16
III.6.2. Az infrastruktúra	16
III.6.3. A hagyományok megőrzése	16
III.6.4. A biztonság	17
III.7. Ingatlangazdálkodás	17
III.8. Az építészeti arculat, a még meglévő építészeti értékek megőrzése	17
III.9. Közművelődés, sport	18
III.9.1. Közművelődési koncepció	18
III.9.2. Kulturális program	18
III.9.2. Sportkoncepció	20
III.10. Civilek, egyházak, nemzetiségek	21
III.10.1. Civil szervezetek	21
III.10.2. Egyházak	22
III.10.3. Nemzetiségek	22
III.11. Önkormányzati kapcsolatok	22
III.11.1. Testvérvárosi kapcsolatok	22

III.11.2. Belföldi kapcsolatok	23
Jó szomszédság a környező településekkel	23
A közép-békési kapcsolatok erősítése	23
Hazai kapcsolatok	24
III.12. Bűnmegelőzés és drogellenes stratégia	24
III.12.1. Bűnmegelőzési koncepció	24
III.12.2. Drogellenes stratégia	24
GAZDASÁGI FEJLESZTÉS	24
IV.1. A település fejlesztésének alapelvei	24
IV.1.1. Településfejlesztési célok, követelmények	25
IV.1.2. A térségi kapcsolatok erősítése	25
IV.2. Munkahelyteremtés	25
IV.3. A népességmegtartó erő növelése	26
IV.4. Az idegenforgalom, turizmusfejlesztés, rekreáció	27
Tovább fejlesztjük a békési kikötőt.	29
IV.5. A természeti környezet fejlesztése	30
IV.6. Tervezett beruházások, fejlesztések	30
IV.6.1. Városi fejlesztések	30
IV.6.2. Óvoda	31
IV.6.3. Közgyűjtemények	31
IV.6.4. Városháza	31
IV.6.5. Békési Gyógyászati Központ és Gyógyfürdő	31
IV.6.6. Szociális Szolgáltató Központ	31
ÖSSZEGZÉS	32

Békés Város Önkormányzata Képviselő-testületének Gazdasági Programja 2020-2025

BEVEZETÉS

A gazdasági program elkészítésére Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-ban meghatározottak alapján került sor.

A gazdasági program a képviselő-testület megbízatásának időtartamára, vagy azt meghaladó időszakra szólhat. A gazdasági program elkészítésének célja, hogy az önkormányzat képviselő-testülete egységes, előre meghatározott célrendszer szerint működjön és a lehetőségek figyelembe vétele mellett fejlődjön is.

A gazdasági program az önkormányzat részére helyi szinten határozza meg mindazon célkitűzéseket, feladatokat, amelyek a költségvetési lehetőségekkel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti, gazdasági adottságok figyelembevételével – a megyei térségi koncepciókhoz illeszkedve – az önkormányzat által nyújtandó kötelező és önként vállalt feladatok biztosítását, fejlesztését szolgálják.

A képviselő-testület a jelen gazdasági programban meghatározottakat figyelembe veszi minden gazdasági jellegű, a gazdálkodásra, a település működtetésére, fejlesztésére vonatkozó döntésnél, különös tekintettel az éves költségvetési rendeletek elkészítése és összeállítása során.

I.1. A gazdasági program összeállítását befolyásoló tényezők

Egy település gazdasági programját számos tényező határozza meg, ezek közül a legfontosabbak:

- ┆ a kormányzat gazdaságpolitikája,
- ┆ a megyei, ezen belül a járási területfejlesztési operatív program,
- ┆ nemzeti és EU-s pályázati források,
- ┆ a település adottságai, a lakosság összetétele, igényei,
- ┆ az önkormányzat vagyoni helyzete, jelenlegi, illetve várható pénzügyi kondíciói,
- ┆ a polgármesteri program,
- ┆ a képviselő-testület és a bizottságok javaslatai,
- ┆ a településen működő intézmények és szervezetek javaslatai, elvárásai.

A gazdasági programban meghatározott célok eléréséhez a képviselő-testületnek az alábbiakra kell koncentrálnia:

- a célkitűzések egymásra épülő megvalósítására,
- a szükséges anyagi források és eszközök megteremtésére.

Az anyagi eszközök megteremtéséhez nem elegendő az évről-évre keletkező források (pl. állami támogatás, helyi bevételek) megléte, hanem szükség van:

- a pályázati lehetőségek felkutatására és kiaknázására,
- az önkormányzat sajátosságaira támaszkodva új lehetőségek keresésére,
- a meglévő források nagyobb mértékű kihasználására

I.2. A helyi gazdaságpolitika alapelvei

Magyarország és a kormányzat gazdaságpolitikája egyértelműen a gazdaságfejlesztés folyamatossá tételére illetve a munkahelyteremtés irányába mutat. Feladatunk, hogy a helyi és a térségi sajátosságokat kihasználva minél több pályázaton induljunk ezen a területen, szem előtt tartva, hogy a megnyert fejlesztések rövid időn belül önfenntartóak legyenek azért, hogy a város saját bevételeiből ezek fenntartására ne – vagy csak minimális mértékben – kelljen költeni.

Javítja Békés város lehetőségeit, hogy mint kistérségi körzetközpont és járási székhely a gazdasági életben – Békéscsaba és Gyula közelsége ellenére - központi szerepet töltsön be. A közigazgatásban, oktatásban, egészségügyben, sportban, kultúrában megtartottuk vezető szerepünket, sőt nőtt is a befolyásunk a mintegy 40 ezer főt számláló kistérségben, leginkább a sport és az egészségügy területén léptünk nagyobbat társtelepüléseinknél.

A jövőben olyan gazdaságpolitikát kell alkalmazni, amellyel meg tudjuk őrizni a térségben elért központi szerepünket.

Békést továbbra is folyamatos fejlődési pályán kell tartanunk. Ehhez egy olyan gazdasági program, illetve annak következetes végrehajtása szükséges, amelyben a több százmillió pályázatotól a kiskertek műveléséig, a bölcsődétől az idősekkel való törődésig minden területet számba vesz és számol a kínálgató lehetőségekkel, azokat maximális mértékben ki is használja.

A munka során be kell vonni minden megszerezhető forrást, állami támogatást, pályázatokat, saját erőt. A kínálgató lehetőségekről tájékozódva, a kapcsolati tőke bevonásával, valamint a más településekkel történő együttműködés segítségével maximálni kell a forrásbevonást. Békés városának hatalmas előnye, hogy kisebb-nagyobb közösségeink - akik közvetlenül nem az önkormányzat irányítása alá tartoznak -, a városért dolgoznak és pozitívan formálják annak arculatát. Ide sorolandók a vállalkozások, civil szervezetek, iskolák, egyházak és sok magánszemély is.

Ahhoz, hogy reális jövőképet tudjunk alkotni 5 évre előre, sőt annál is hosszabb távra, tisztában kell lenni a város anyagi lehetőségeivel és a potenciális erőforrásaival.

A város gazdálkodásának alappillérei várhatóan a következők lesznek:

- Takarékosabb önkormányzati, intézményi gazdálkodás és a működési költségek optimalizálása. Az energiagazdálkodás teljes körű áttekintése és optimalizálása összhangban a már megvalósult energiahatékonyságot célzó beruházásokkal.
- A pályázati lehetőségek kihasználása olyan területen is, ahol önkormányzati támogatást lehet ezzel kiváltani, valamint kiegészíteni.
- Az önkormányzati vállalkozások indításának, fenntartásának mérlegelése az aktuális gazdaságossági szempontok figyelembevételével.
- További középületek fűtésének és világításának korszerűsítése a hosszú távú rezsi-kiadások csökkentése érdekében.
- A korábbi évek beruházásai - és remélhetőleg a szektor folyamatos fejlesztése nyomán - a mára már működő és versenyképessé tett idegenforgalmi és turisztikai palettánkat, annak szolgáltatásait nyereséggé tudjuk tenni. Ezen szektor rengeteg lehetőséget tartogat, könnyen húzóágazattá válhat.
- Átgondolt és kiszámítható adópolitikával kell megteremteni az igazságos teherelosztást. Az ehhez kapcsolódó előrelátó forrástervezés segítheti annak a költségvetésbe történő becsatornázását. A kedvezmények átvizsgálásával, az adómorál tudatos javításával kell maximalizálni ezt a forrást.
- Lehetőség szerint olyan pályázatokon kell indulni, ahol a későbbi fenntartás nem, illetve minimális mértékben jelent újabb működési költségnövekedést. Természetesen ettől el lehet térni, amennyiben a megvalósulást követően nyereség realizálható.
- Az átfogó vagyoneleltár ismerete elengedhetetlen. A jelenleg kihasználatlan ingatlanoknak funkciót kell találni. Felújításokkal meg kell őrizni, illetve értéknövelő beruházásokkal kell emelni a város vagyonát. Telekalakításokkal, egyes vagyontárgyak átgondolt értékesítésével további források teremthetők.
- Egyes szolgáltatások önkormányzati szintű közbeszerzésével jelentős megtakarítás érhető el.

A képviselő-testület nyomon követi a költségvetési támogatások alakulását, az elképzeléseivel összhangba hozva igyekszik kihasználni a rendszer által nyújtott leghatékosabb lehetőségeket.

HELYZETELEMZÉS

II.1. A település földrajzi elhelyezkedése, adottságai

Békés város az ország délkeleti részén a Békési Kistérségben két nagyobb várossal (Gyula, Békéscsaba) kvázi agglomerációt alkot. A Békési Kistérség az ország egyik talán leghátrányosabb helyzetű kistérsége. Ez azt jelenti, hogy gazdaságilag és infrastruktúrájában is az országos átlag alatt áll. A település lélekszáma fogyó tendenciát mutat, a korösszetétel pedig folyamatos előregedést. A születő gyermekek száma, ha minimálisan is, de évről évre csökken. A lakosság szociális, anyagi vagy egzisztenciális helyzetét tekintve megállapítható, hogy a tanultabb, képzetebb réteg – mivel itthon nem talált munkát – egy időre, de lehet, hogy tartósan vagy végleg elvándorol, családot nem itt alapít. A helyben családot alapítók jelentős része a kevésbé képzett, szolid anyagi háttérrel rendelkezők közül kerül ki. Ebből adódik, hogy a helyben megszülető gyermekek nagyobb része már eleve hátrányos helyzetből indul. A termelő, intenzív munkát végző emberek száma csökken, a város lakossága korösszetételének változása kedvezőtlen tendenciát mutat, valamint évről évre nő a szociális támogatásra szorulóknak száma.

A természeti adottságait tekintve városunk, Békés Délkelet-Magyarország egyik legszebb és legvonzóbb körzetében, a Körösök völgyében helyezkedik el. Az olyan adottságok kiaknázása, mint a kiváló minőségű termásvíz, lehetővé tehetik, hogy vonzó lehessen a település a turisták, gyógyulni vágyók számára. Amennyire érződik a két nagyobb város gazdasági elszívó hatása, összefogással a Közép-békési Centrumban meg lehet találni a települések további együttes fejlesztésének lehetőségeit. A város adottságainak és az elmúlt évek kitartó munkájának köszönhetően a sport és a kultúra (elsősorban népi kultúra) fellegvára lett. Ehhez társulnak civil szervezeteink, melyek az önkormányzat mellett komoly célokat fogalmazznak és valósítanak meg. A település pozitív adottsága, hogy élhető, tiszta, rendezett és biztonságos, valamint az is, hogy szorgalmas emberek lakják.

II.2. Adópolitika

Az önkormányzat fontosnak tartja olyan törvényes és reális helyi adópolitika megfogalmazását, amivel hosszútávon biztosítható a város működőképessége, fejlesztéseinek finanszírozhatósága.

A helyi adók esetében az önkormányzat képviselő-testülete az adóztatást úgy kívánja kialakítani, hogy az állandósága mellett az önkormányzat kiszámítható bevételi forrását jelentse.

Az adópolitika megalkotása során figyelmet kell fordítani arra, hogy

- az adóalanyok teljes köre adóztatásra kerüljön,
- ennek érdekében fokozottan figyelemmel kell kísérni az adóalanyi kör adó-bejelentési kötelezettségének teljesítését,
- kezdeményezni kell az elmaradt adóhátralékok mielőbbi beszedését,
- az indokolatlan mentességek és aránytalanságok megszüntetésével olyan közteherviselést kell megvalósítani, amelyben az egyenlő közteherviselés mellett szerepe van a méltányosságnak is.

II.3. Fejlesztési források

Az önkormányzat takarékos gazdálkodásának köszönhetően az elmúlt időszakban folyamatosan biztosítható volt a fejlesztések önereje. Ezekből a forrásokból még rendelkezésre állnak tartalékok, de

- Az elkövetkező években várhatóan folyamatosan szűkülnek a város anyagi lehetőségei. A mindenkori következő évi költségvetés felhalmozási részét, fejlesztési elképzeléseit a forrásigény tisztázása érdekében már előző év végén meg kell tervezni.
- Elengedhetetlen, hogy a takarékosági intézkedések, a helyi adópolitikai döntések az előző pont figyelembevételével mihamarabb megszülessenek.
- Az önkormányzati energiagazdálkodást egy áttekinthető, minden részletre kiterjedő rendszerbe kell foglalni, hogy a fontosabb stratégiai döntéseket kellő alapotottsággal hozzassuk meg.
- Készletekkel, anyagokkal kapcsolatos beszerzések központosítása, azok felhasználásának nyomon követése és felügyelete önkormányzati szinten a kiadások csökkentését jelenti.
- Az intézményrendszer racionális átszervezésével további megtakarításokat kell elérni.

II.4. A település gazdaságának főbb jellemzői

II.4.1. A gazdasági program anyagi forrásainak megteremtése

Az önkormányzat gazdasági programjában szereplő célok megvalósításához szükséges anyagi források biztosítása érdekében az alábbi feladatok kerülnek rögzítésre:

- A pályázati források figyelése, igénylése és megszerzése.
- Az önkormányzat sajátos működési bevételeinek növelési lehetőségeit meg kell keresni olyan adórendszer megteremtésével, mely megfelel a helyi adópolitika elvárásainak és hatékony eszköze az önkormányzati saját forrás növelésének.
- Az egyenlő közteherviselés (indokolatlan mentességek megszüntetése, helyi adók racionalizálása, hátralékok behajtása, adómorál javítása) biztosítása.
- Az egyéb bevételek növelése önkormányzati cégek vállalkozásainak segítségével.
- Az intézményi kiadások csökkentése, valamint az intézmények ösztönzése további saját bevételek növelésére.

A képviselő-testület nyomon követi a költségvetési támogatások alakulását és az elképzeléseivel összhangba hozva igyekszik kihasználni az állami támogatási rendszer által nyújtott lehetőségeket, például a legkedvezőbb összegű támogatás megkeresésével.

Az önkormányzat részletes vagyonelejtárt készít vagyontárgyairól, megfogalmazza azok hasznosításának módját és lehetőségeit, a fenntartás, üzemeltetés költségeit. Javaslatot dolgoz ki az értéknövelő beruházásokra, telekalakításokra, a használaton kívüli és a feleslegesnek tűnő vagyontárgyak hasznosítására, a ténylegesen szükségtelenné vált vagyontárgyak értékesítésére.

A településszerkezeti és szabályozási tervet a helyi építési rendelettel összhangban úgy kell végrehajtani, hogy az önkormányzati beruházások megvalósítására, lakóházak építésére, partnerszervezetek beruházásaira (közmujszolgáltató cégek, vízügyi- és természetvédelmi beruházások stb.), a gazdasági, a mezőgazdasági és turisztikai vállalkozások számára vonzó legyen.

II.4.2. Infrastruktúra

Települési infrastruktúrán általában a közlekedést, kommunikációt, energiaellátást, víz- és csatornarendszer hálózatát értjük.

Békés városában és a külterületeken az úthálózat fejlesztésére a jövőben többet szükséges fordítani. Jelentősebb javulás a nagy költségek miatt elsősorban EU-s pályázati támogatás segítségével képzelhető el. Ezen a területen főleg a munkahelyek megközelíthetőségének javítását szolgáló pályázatok lesznek előtérben. Különös figyelmet kell fordítani a külső kerületekre.

A víz- és csatornahálózat folyamatos, tervszerű karbantartása mellett további bővítésekre van szükség elsősorban a 470-es út mentén – az odatelepülő vállalkozások segítésére – illetve a Malomasszonykertben. A belvízelvezető-rendszer (árok, csatorna) további korszerűsítése és karbantartása (a lakosság bevonásával) kiemelt feladat. A közvilágítás további kiterjesztése, illetve a szélessávú internet hálózat fejlesztése többek között pályázati forrásokból lehetséges. A meglévő kerékpárutak karbantartása, illetve további fejlesztések elindítása is fontos feladat.

Az elmúlt években számos fejlesztést sikerült megvalósítani, aminek eredményeként oktatási-nevelési épületek sora újult meg, lett energetikailag korszerűsítve, napelemmel felszerelve. Ezek fontosak, mert segítik az intézmények hatékony működését, javítják gyermekek és felnőttek komfortérzetét. A szülők számára ugyancsak lényeges, hogy hol tanulnak, fejlődnek gyermekeik.

Ezért a jövőben is folytatni kell elsősorban pályázati forrásokból, másrészt önerőből az intézmények fejlesztését, lehetőség szerinti felújítását. Bővíteni szükséges a mindennapi testnevelés háttérét. Hamarosan új óvodai tornaépület készül el és további fejlesztésekben is gondolkodunk.

Az intézmények eszközállományának gyarapítására a pályázati források az elsődlegesek.

II.4.3. Út- és járdafelújítási Program

A lakosságnak egyik legfontosabb kívánsága az, hogy az utak, járdák építését és felújítását kiemelten kezeljük, így ez a gazdasági program egyik kiemelt területe. Az utak, járdák állapotában látható előrelépést ugyanis csak képviselői összefogással, városi szintű programmal lehet elérni.

Az Európai Unió nem vagy csak nagyon korlátozottan biztosít forrásokat ezekre a célokra, így azok fedezetét hazai és saját forrásokból kell előteremteni.

A terület elé kell terjeszteni út- és járdaépítési programot, cél, hogy minden évben újabb utcák kerüljenek leaszfaltozásra.

Tárgyalásokat kell kezdeményezni források előteremtésével kapcsolatban, például a körzeti országgyűlési képviselőjével, illetve az illetékes minisztériumokkal.

Az új építkezések mellett ugyanilyen fontos a meglévő utak karbantartása, felújítása. Képviselői feladat a folyamatos kapcsolattartás ebben a témában. Az elindult Okos város alkalmazás és az információs vonal segítheti a problémák, úthibák bejelentését és ezáltal a hibák gyorsabb javítását. Az új, korszerű kátyúzógép üzembe állítása is nagy segítséget jelent, további használata kiemelt feladat.

Mind az eszközállományt, mind a humánerőforrást folyamatosan biztosítani kell. Ez nem könnyű, mert napjaink egyik legégetőbb problémája a szakképzett munkaerő hiánya.

Mindent meg kell tenni az infrastruktúra javításáért, azért, hogy Békés egy élhető város legyen, ahol jó élni, jó közlekedni.

SZOLGÁLTATÁSOK

Az Önkormányzat feladata a település üzemeltetése, működtetése, településfejlesztés, településrendezés (közvilágítás, közutak, járdák és belvízelvezető árkok, ivóvízellátás, stb.), egészségügyi alapellátás, intézményeinek önálló fenntartása és működtetése, környezetegészségügy, óvodai ellátás, szociális és gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások, lakás- és helyiséggazdálkodás, hulladékgazdálkodás, helyi adóval, gazdaságszervezéssel és a turizmussal kapcsolatos feladatok, kulturális szolgáltatás, sport, ifjúsági ügyek, nemzetiségi ügyek.

Mindezek mellett gondot kell fordítani a közterület-fenntartásra, utak, járdák, belvízelvezető rendszerek karban- és tisztántartására. Ezekre a feladatokra a közmunka program bevonását is tervezzük, a haladás üteme az anyagi források függvénye, de mindenképpen a minőségi munkára összpontosítunk. A belvízelvezetés sokat javult az elmúlt ciklusban, de az utcai árkok, áttereszek állapota folyamatos karbantartást igényel, melyben a lakosság aktív részvétele is elengedhetetlen.

III.1. Közigazgatás

A közigazgatás átszervezése során a korábbi önkormányzatokhoz telepített közigazgatási feladatok egyre jelentősebb részének ellátására létrejöttek a megyei kormányhivatalok járási hivatalai. Ez részben feladatcsökkenést eredményezett a polgármesteri hivatalban, nagyobb részben azonban létszámcsökkenést, és így a maradó dolgozók feladatai megnöttek, kiszélesedtek.

Az ügyfelek számára jelentős problémát okoz, hogy ugyanazon ügynek a hatósági és intézményi része más fenntartásban van, illetve más eljárásrend alá tartozik. Több szinten és helyszínen intéződnek az ügyek: a helyben lévő állami általános iskola fenntartója a Gyulai Tankerületi Központ, a tankötelezettségi ügyek azonban az Oktatási Hivatalra tartoznak, a szabálysértések pedig a járási kormányhivataltól átkerültek a rendőrséghez, miközben az étkeztetés önkormányzati feladat maradt.

A polgármesteri hivatal struktúrájában a helyi adók ügyintézésében jelentkeznek többletfeladatok az eddigi tevékenységekhez képest.

A megfelelő színvonal biztosítása érdekében szükséges lehet:

- a szolgáltató és ügyfélbarát közigazgatás fejlesztése,
- az információs szolgáltatás működtetésének kiterjesztése,
- a városfejlesztésre alkalmas közigazgatás személyi és tárgyi feltételeinek biztosítása.

III.2. Intézményi ellátórendszer

III.2.1. Bölcsőde- és óvodafenntartás

A bölcsődei és óvodai ellátási kötelezettség önkormányzati kötelező feladat. Békés Város Önkormányzata és Tarhos Község Önkormányzata intézményfenntartói társulásban közösen látja el fenntartói jogait e területen, az ellátórendszer tulajdonjogából eredő kötelezettségeit mindkét önkormányzat önállóan tervezi és végzi.

A Földvár és Gólyafészkek Bölcsőde képes ellátni azt a feladatot, amit az évről évre jelentkező igény teremt. A férőhelyekben még meglévő potenciál lehetőséget ad arra, hogy a későbbiekben akár a megnövekedett igények is kiszolgálhatóak legyenek.

Az óvodák is hasonlóképpen, folyamatosan tudják követni az elvárásokat. Az elmúlt években számos fejlesztést sikerült megvalósítani, aminek eredményeként oktatási-nevelési épületek sora újult meg, lett energetikailag korszerűsítve, napelemmel felszerelve. Ezek fontosak, mert segítik az intézmények hatékony működését, és kellemes környezetet biztosítanak a gyermekeknek és a dolgozóknak egyaránt.. A szülők számára ugyancsak lényeges, hogy hol tanulnak, fejlődnek gyermekeik.

III.2.2. Iskolaüzemeltetés

A Békési Református Egyházközség fenntartásában van a korábbi Karacs Teréz Általános Iskola, a Reményhír Intézményfenntartó Központ fenntartásában pedig az Eötvös József Általános Iskola. A Dr. Hepp Ferenc Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola és a pedagógiai szakszolgálat állami fenntartásban üzemel.

A város középiskolái egyházi fenntartásba kerültek, állami fenntartásban van a régebbi 4. sz. Általános iskola.

Az általános iskolák esetében az állami fenntartói jogokat a Gyulai Tankerületi Központ gyakorolja, így lényegében a Békési Kistérségi Intézményfenntartó Társulás mellett két egyházi és állami, tehát négy intézményfenntartó is működik a városban.

Ez a széttagoltság az egységes szemléletű városi ifjúságpolitikát jelentősen megnehezíti, ráadásul a tankötelezettségi korhatár csökkentésével a kiskorúak teljes vertikumát nem is fedi le, így a szociális ellátórendszernek is az eddigieknél jelentősebb szerep jut a fiatalokkal való foglalkozásban.

III.2.3. Ifjúsági koncepció

A fiatalok helyben maradásának segítése nem csak Békésen, de az egész megyében, sőt már országosan is kiemelt témának számít. Programunk egyik nagyon fontos elemének kell tekinteni ezt a témát. Korábban egy pályázat keretében felmérésre került, hogy mit tartanak a fiatalok a helyben maradás legfontosabb kérdéseinek. Érdekes, hogy nem a munkahelyet, hanem a lakhatást jelölték meg a leglényegesebb tényezőnek, illetve a szabadidő hasznos eltöltésének igénye is előkelő helyen szerepelt a rangsorban. Természetesen a munkalehetőségekre is figyelmet kell fordítani.

A közelmúltban tizenkilenc önkormányzati bérlakást sikerült felújítani, ahol a 18 és 35 év közötti fiatalok bérleti díj nélkül lakhatnak, csak a rezsit kell fizetniük. Ezt a programot folytatni szükséges. Amennyiben lesznek, pályázati forrásokból, de ha szükséges, akkor saját erőből kell életben tartani a projektet.

Az anyagi lehetőségek függvényében bővíteni kell a bérlakásállományt. Megvizsgáljuk a támogatási rendszer átalakítását, hogy kamatmentes kölcsönnel tudjuk segíteni a fiatalokat a lakás vásárlásában, építkezésben, fűtőkorszerűsítésben.

Megvizsgáljuk ingyenes telkek kialakításának lehetőségét, ahol a fiatalok önállóan házat építhetnének.

Egy albérleti adatbázis létrehozása segíti a fiatalokat. Jelenleg nagyon kevés kiadó ingatlan található Békésen, pedig az igény viszonylag jelentős. A kereslet és a kínálat párhuzamba hozását kevés ráfordítással megoldhatjuk.

Fenn kell tartani és meg kell erősíteni a fiatalokat támogató ösztöndíj- és támogatási rendszert. Folytatni és lehetőség szerint kiterjeszteni a középiskolai ösztöndíjpályázatot. Hasznos az Arany János Tehetséggondozó Program is. A Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíjpályázattal továbbra is segítjük a békési felsőoktatásban tanuló hallgatók tanulmányait.

A kiváló tanulók, a helyi, megyei és országos versenyeken szereplő fiatalok számára tervezzük megnyitni a város Aranykönyvét. Ezzel erősíthetjük tehetségeink elismertségét.

Továbbra is - minden tanév elején - iskolakezdési támogatással segítjük a gyerekeket, fiatalokat a bölcsődésektől a középiskolásokig.

Egy ifjúsági munkaügyi tanács felállítását kezdeményezzük, mely párbeszédet biztosítana a vállalkozók és a középiskolás, főiskolás, igény szerint az általános iskolás diákok között. A diákok és szüleik így naprakész információval rendelkezhetnének majd, hogy milyen állásokra van a legnagyobb igény városunkban, s fordítva: a gazdasági élet szereplői is felmérhetnék, hogy milyen képzettségű fiatalokra számíthatnak.

Folytatni kell a nyári diákmunka programot, illetve azt lehetőség szerint kiterjeszteni minél több helyre. Vállalkozásokat is igyekezünk minél nagyobb számban bevonni a projektbe.

A Vállalkozói Alap folyamatosan elérhető, ami a fiatalok számára is segítséget nyújthat vállalkozásuk elkezdéséhez.

A szórakozási, kikapcsolódási lehetőségek megteremtését természetesen a fiatalok bevonásával kell megoldani. Ebben a már említett ifjúsági tanácsra kiemelt szerep hárulna. A városi programokba nagy számban kell bevonni a fiatalokat, hogy a várost minél inkább a magukénak érezhessék.

III.3. Szociális ellátórendszer

Városunkban sajnos folyamatosan nőtt a szociálisan nehéz helyzetbe kerülők száma. Békés város felelősséget érez a rászorulókat iránt, segítő kezet nyújt; ahol lehet, ahhoz, hogy önállóan tudjanak javítani helyzetükön.

A Békés Városi Szociális Szolgáltató Központ a Békési Kistérségi Intézményfenntartó Társulás által fenntartott, a személyes gondoskodás alap- és szakosított ellátások intézménye. Működési

kereteit a Szervezeti és Működési Szabályzat, a feladatellátásra vonatkozó iránymutatásait a kidolgozott szakmai programok tartalmazzák.

Az integráltan működő intézmény tevékenységi köre az alapító okirata szerint: családsegítés, gyermekjóléti szolgálat, étkeztetés, házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, támogató szolgáltatás, közösségi ellátás, nappali ellátások (idősek, fogyatékosok, hajléktalanok, demensek), átmeneti elhelyezést nyújtó ellátások (hajléktalanok), szociális intézményen belüli foglalkoztatás, gyermekek napközbeni ellátása (nyári napközi).

Az elmúlt időszak felújításai az átmeneti szállások és az időskorúak ellátóhelyeinek minőségi javulását eredményezték, az infrastruktúra javításában azonban van még bőven tennivaló.

A Békés Városi Szociális Szolgáltató Központ működésében nagy jelentőséggel bír a fogyatékosokat és hajléktalanokat támogató foglalkoztatás: produktumai a városban és környékén találnak gazdára. Az itt foglalkoztatottak a munka anyagi hasznán túl is profitálnak ezen tevékenységekből. Minden ellátottat egyéni készségét és képességét figyelembe véve foglalkoztatnak, így mindenki hasznosnak érezheti magát. A napi megjelenés által a foglalkoztatottak társas kapcsolatai erősödnek, szegregációs esélyük csökken.

A lakosság folyamatos öregedése az időskori ellátások területén egyre nagyobb igényt teremt, illetve elmozdul a demens időskorúak ellátása irányába. A kérelmek teljesítéséhez e területen férőhelybővítésre lesz szükség még a következő években is, ami újabb ingatlanok bevonásával is járhat.

III.3.1. Szociális szolgáltatószervezési koncepció

A koncepció a Békés városban nyújtott szociális ellátásokat veszi számba fenntartótól, szervezettől (önkormányzat, egyház, civil szervezet, vállalkozás) függetlenül és azt elemzi, hogy a gazdasági, társadalmi környezet változása alapján milyen elmozdulások lehetnek az igények terén a közeljövőben, illetve ezekre hogyan lehet felkészülni.

Mivel a Békés Városi Szociális Szolgáltató Központ a Békési Kistérségi Intézményfenntartó Társulás fenntartásában működik, a dokumentumot a társulási tanácsnak kell elfogadnia, Békésnek azokra az ellátásokra van jóváhagyási jogköre, melyek csak Békés városban folynak (pl. hajléktalan ellátás).

A talán leglátványosabb civil összefogás a szociális ellátások terén valósult meg. A Hét Krajcár Egyesület folyamatosan sok gyermek számára biztosít meleg ételt magánszemély, vállalkozók és rengeteg szervezet, intézmény támogatásával.

III.3.2. Esélyegyenlőség

Békés város 2013 májusában fogadta el esélyegyenlőségi tervét, aminek kétéves felülvizsgálata folyamatosan megtörtént, és meg kell történnie. Az ellátórendszerben azóta is történtek változások, főleg a közigazgatás oldaláról, így a felelősségi körök, kapcsolatrendszerek újragondolást igényelnek.

III.4. Egészségügyi ellátások

Az egészség mindannyiunk számára nagyon fontos, ha nem a legfontosabb. Az egészségügyi program elsődleges célja jelenlegi eredményeink megőrzése, de több területen újítások bevezetése is. Nagyon lényeges a megelőzés, aminek alapot adnak az egészségügyi, oktatási és civil szakemberek részvételével bevezetett új programok. Az egészségügyet komplex rendszerbe kell foglalni a lakosság érdekében.

Az egészségügy területén az elmúlt időszakban nem következtek be jelentős szervezeti változások, a rendelőintézet és a fürdő felújításával az intézmény szakmai feltételei jelentősen javultak.

A gyógyvíz minősítési eljárása alapján a gyógyfürdő név használatát - 20 évenkénti felülvizsgálat mellett - határozatlan időre adták meg. Ennek a lehetőségnek a kihasználása Gyula közelsége miatt nem könnyű, további komoly infrastruktúra-fejlesztést és marketing tevékenységet igényel.

A lakosság öregedésének ténye az egészségügyi ellátás vonatkozásában is jelentkezni fog, rövidesen a hangsúlyok az idősek ellátás biztosító szakrendelésekre helyeződnek.

Az ügyelet Békés megye egyik legjobban működő ügyelete, mára sikerült elérni, hogy a lakosság minden tekintetben maximálisan kielégítő szolgáltatást érhessen el ezen a területen. Az együttműködést - természetesen a folyamatos kontroll fenntartásával - folytatni kell.

Békés különleges helyzetben van, hiszen a rendelőintézetben számos rendelés elérhető, így a békésieknek nem kell Békéscsabára vagy Gyulára utazniuk. Ragaszkodni kell hozzá, hogy ez megmaradjon.

A rendelőintézetben a közelmúltban energetikai korszerűsítés zajlott, azt megelőzően pedig megújult az elektromos hálózat. A munka ezzel még nem ért véget. Az épület belső felújításával folytatódik a korszerűsítés, hogy a betegek és az orvosok számára is komfortosabb körülmények álljanak rendelkezésre. Támogatni fogjuk a rendelőintézetet abban, hogy új, korszerű eszközöket szerezzen be.

Kulcskérdésnek kell tekinteni a háziorvosi rendszert is.

Célunk az egészséges életmód és a rendszeres fizikai aktivitás alapértékeinek erőteljes propagálása és a feltételek javítása.

Erősíteni kell az idősek megbecsültségét. A rekreációs támogatással segítséget nyújtunk a békési fürdő látogatásához. Kapcsolatot tartunk a helyi nyugdíjas klubokkal, igényeiknek megfelelően segítjük őket az egészségmegőrzési programok szervezésében.

Megfontolandó egy egészségügyi kerekasztalt életre hívása az egészségügy valamennyi szereplője részvételével, a területen dolgozó vállalkozások bevonásával. Meg kell találni a kapcsolódási pontokat a hatékony egészségügyi ellátás érdekében.

III.5. Környezetvédelem

Városunk környezetvédelmi szempontból viszonylag előnyös helyzetben van. A légszennyezettség nem számít magasnak, sok a zöldfelület, jó minőségű az ivóvíz. Ugyanakkor nagyon fontos, hogy ezeket az értékeket megtartsuk gyermekeinknek, unokáinknak.

Az elmúlt években számos intézményünk tetejére került napelem. Ezt a munkát a jövőben is folytatjuk. A fejlesztések egyrészt jelentősen csökkentik az üvegházhatású gázok kibocsátását, másrészt hozzájárulnak a rezsiköltségek mérsékléséhez.

Minden beruházásunk során törekedni kell arra, de ez elvárás is, hogy megújuló energiaforrásokat használjunk. A napelemek mellett, ha lehetséges, hőszivattyút vagy geotermikus energiát is igénybe kell venni. A célok hasonlóak, mint amit korábban már említettünk. A károsanyag kibocsátás mérséklése és a városüzemeltetési költségek csökkentése együttes cél.

Az épületek felújításánál és a közterületek fejlesztésénél egyaránt törekedni kell a LED-es világítás megvalósítására az energiahatékonyság növelése érdekében.

Mindent megteszünk az illegális hulladéklerakók felszámolására. A megelőzés érdekében újabb térfigyelő kamerák felszerelése válik szükségessé. A polgárőrséggel, a rendőrséggel, a mezőőrökkel és a lakossággal közösen kell dolgoznunk az illegálisan szemetet lerakók ellen.

Növelni szükséges a szelektív hulladékgyűjtés hatékonyságát. A lakossági igények figyelembevételével változtatható a hulladékgazdálkodás és -szállítás gyakorlata.

A zöld hulladék kezelése kényes, de mindenképpen megoldást igénylő kérdés. A keletkező komposzt a város közterületein használható fel, illetve igény szerint visszajuttatható a lakossághoz.

Meg kell vizsgálni új záportározók létesítésének lehetőségét a csapadékvíz felfogása és felhasználása érdekében.

A jogszabály adta lehetőségekkel fel kell lépni a légszennyezések ellen.

Növeljük a városi zöldfelületet, a város fásítási programja alapján, a lehetőségek függvényében minden évben újabb, klímaturó, őshonos fákat kell ültetni a város belterületén együttműködve a civil szervezetekkel, magánszemélyekkel, vállalkozásokkal.

Az Élővíz-csatorna városunk komoly értéke, figyelemmel kell lenni annak megóvására, különleges állat- és növényvilágának megőrzésére.

Együttműködünk a természet védelmében ugyancsak szerepet vállaló szervezetekkel, a horgász egyesületekkel, a Körös-vidéki Vízügyi Igazgatósággal.

Az őshonos fák megőrzését szolgáló Tündérmű program folyamatosan zajlik. Minél többeknek kell eljutnia a területre, és lehetőség szerint megismerni, esetleg saját kertjükben szaporítani is ezeket a növényeket.

III.6. Mezőgazdaság

Békés életében a mezőgazdaság kiemelt szereppel bír. A gazdák és a kiskertek művelői olyan óriási tudást és értéket halmoztak fel, amelyet nem szabad hagyni feledésbe merülni. Városunk és környékének adottságai alapján a jövőben is komolyan alapozhatunk az agráriumra. Bár az ágazat működése alapvetően független az önkormányzattól, mégis feladatunknak tekintjük ennek a területnek a fejlesztését is, minden erőnkkel azon leszünk, hogy segítsük a mezőgazdaságban dolgozókat.

III.6.1. A helyi termékek helyzetbe hozása, népszerűsítése

Elsődleges célunk, hogy segítsük a helyi termékek iránti kereslet növekedését, a helyi termékek népszerűsítését, hogy azokról minél többen tudjanak városunkban és annak környékén. Ennek érdekében egyeztetni kell a helyi közétkeztetés résztvevőivel, a területen dolgozó helyi vállalkozásokkal.

Egy esetleges helyi termelőket bemutató hónap szervezése megfontolandó. A városi honlapon, a városi médiákban egyaránt igyekszünk bemutatni a helyi termelőket, terményeket, termékeket.

Önkéntes alapon kistermelői szaknévsort, adatbázist hozunk létre, amiből a lehetséges vásárlók pontos információkat kaphatnak majd arról, hogy a mezőgazdasági terméket kinél, mikor és hol vehetik meg. Az oldalt propagálni kell a városban és tágabb környezetünkben. Tudjuk, hogy a békési termékek egészen kiválóak, és mindent meg kell tennünk, hogy minél többekhez juttassuk el ennek a hírét.

Egyeztetést kezdeményezünk a helyi termelőkkel a "Békési Termék" védjegy bevezetésére, ami egyszerre védené és népszerűsítené a portékákat. A feltételeket a Békési Kisgazdakör és helyi szakértők dolgozhatná ki, ők határoznák meg a szabályokat.

III.6.2. Az infrastruktúra

A mezőgazdaság fejlesztéséhez infrastruktúrájának javításával tudunk hozzájárulni.

Folyamatosan érkeznek javaslatok a helyi értékesítés legfőbb színterének számító piaccal, annak további átalakításával kapcsolatban. Ezek figyelembe vételével kívánjuk javítani az elárusítóhely komfortosságát.

A külterületi utak karbantartására folyamatos figyelmet fogunk fordítani.

Ebben az esetben is valamennyi olyan pályázaton részt kell venni, amelyek segíthetik a külterületek fejlesztését - legyen szó útfelújításról, új kutak létesítéséről, egyéb beruházásokról.

III.6.3. A hagyományok megőrzése

A mezőgazdasági hagyományok megőrzése az ágazat megmaradásának egyik záloga. Éppen ezért újabb kezdeményezések elindításában gondolkodunk. Ebben legfőbb partnerünknek a Békési Kisgazdakört tekintjük.

Városunkban óriási hagyományai vannak a disznótoroknak, a kolbászkészítésnek. A 2019. év végén első alkalommal megtartott Kolbászvizsgalom - reményeink szerint hagyományteremtő jelleggel - ez utóbbit állítja a középpontba.

Támogatjuk az aratóünnepet. Mindent megteszünk azért, hogy minél többen ismerjék meg ezt a tradíciót.

A szilva városunk jellegzetes, messze földön híres gyümölcse. Szeretnénk, ha nem csak a környező településeken, hanem nálunk is lenne ahhoz kapcsolódó rendezvény, ahol minden érdeklődőnek megmutatjuk, hogyan készül a szilvalekvár, a cibere és mitől jó a szilvapálinka.

Támogatjuk a hagyományosan megrendezett szüreti mulatságot is.

III.6.4 A biztonság

A rendőrség, a polgárőrség, a mezőőrök és egy esetlegesen létrejövő külterületi tanács bevonásával meghatározandó, hogy miként lehetne biztonságosabbá tenni a külterületek, a kiskertek, a mezőgazdasági területek környezetét, hogy csak az arasson, aki vetett is.

Amennyiben szükséges, erősítendő a járőrszolgálat a polgárőrséggel együttműködésben.

Pályázati támogatásból, de akár önerőből újabb térfelügyelő kamerákat fogunk felszerelni a mezőgazdasági területekre vezető és persze onnan kivezető utak mellé. Mindez a megelőzést és az esetleges lopások elkövetőinek kézre kerítését is segíti majd.

III.7. Ingatlangazdálkodás

Átfogó ingatlankataszter keretében meg kell határozni, hogy melyek azok az épületek, amelyek hosszú távon is a feladatellátást szolgálják, ugyanakkor dönteni kell az értékesítésre, továbbá fejlesztési célra hasznosítható ingatlanok sorsáról.

III.8. Az építészeti arculat, a még meglévő építészeti értékek megőrzése

Békés városa az elmúlt évtizedek városfejlesztései ellenére megőrizte a tipikus alföldi kisváros képét és hangulatát. A szép virágos főtér, történelmi épületek, a jelentős nagyságú rendezett zöldövezet, a piac elhelyezkedése, a körzetközponti szerepből eredő középületek és hivatalok egyedivé teszik a város arculatát. Az utóbbi időben jelentősen fejlődött a kerékpárút-hálózat. A kerékpárral közlekedők nagy száma ugyancsak helyi sajátosság.

Sokan fogalmazták már meg az idelátogatók közül, hogy egyedi hangulata van a településnek. Ebben nem csupán az épített környezet játszik szerepet, hanem az is, ahogyan a békésiek tartalommal, étellel töltik meg a várost. Vigyáznunk kell erre a városképre, mert érték és vonzerő. Jövőbeli építészeti fejlesztéseket (mint eddig is) ennek a jegyében kell megtervezni.

Helyi rendeletünk felülvizsgálatával lehetőséget kell teremteni arra, hogy a városképi jelentőségű épületek mellett az egyéb építmények (szobrok, síremlékek stb.) is helyi védelmet élvezzenek.

Elérendő cél lehet a belváros életének felpezsdítése további padok kihelyezésével, vendéglátóhelyek betelepülésével, esetleg játszótér létesítésével.

III.9. Közművelődés, sport

Az elmúlt képviselői ciklusokban megvalósult a közművelődési és sport, illetve a turisztikai intézményhálózat egységes kezelése, ami e területek átfedéseiből egymást erősítő részekké formálódott. A könyvtár–kulturális központ intézményegység–múzeum hármassal a kultúra és örökségvédelem intézményi háttérét biztosítja. A sportpálya–sportcsarnok–uszoda intézményegységek a sportlehetőségeket biztosítják a lakosság számára, Dánfok és a kikötő a turisztikai infrastruktúra részeként szolgálja a várost.

A város kulturális és sport kínálata jó, megfelelő változatosságot biztosít a különböző korú és érdeklődésű lakosság széles rétegeinek. Legfőbb feladatunk e téren a meglévő kínálat megtartása, de nem mondunk le a programbővítés lehetőségéről sem.

Továbbra is segítjük a Békés-tarhosi volt zeneiskola területén folyó nagyszabású magánfejlesztéseket, melyek elsősorban a kulturális kínálat bővülésével új munkahelyeket jelentenek majd.

III.9.1. Közművelődési koncepció

A közművelődés legtágabb értelmezésében az iskolai rendszeren kívüli képzés és önképzés feladataitól a szabadidő kulturált eltöltése lehetőségének intézményi és rendezvényi biztosításán keresztül a civil szféra közösség-szervező munkájában való részvételig terjed. Magában foglalja a különböző korosztályok életkorából adódó eltérő igényeket, a különböző érdeklődési területek szerinti szerveződéseket, máskor a település egészének nyújtott kulturális szolgáltatásokat. A közművelődés intézményrendszere szervezi az állami és nemzeti ünnepeket, teret biztosít az élethosszig tartó tanulásban érdekelteknek. A közművelődés szerepe részben párhuzamos a sportéval, részben tágabb annál, mert többféle tevékenységet integrál.

A közművelődés intézmény- és kapcsolatrendszere a legalkalmasabb a szemléletváltoztatás elősegítésére, az innovatív, pozitív gondolkodás erősítésére.

III.9.2. Kulturális program

Kulturális program középpontjában elsősorban a nemzeti és a békési identitást erősítő rendezvények állnak. Településünkön kiváló kulturális szakemberek, kutatók és művészek dolgoznak, őket és programjaikat minél inkább népszerűsíteni kell. Meglévő rendezvényeink megerősítése, esetlegesen új elemekkel való kiegészítése közös feladatunk. Emellett új események rendezésén is gondolkodunk. A város nagyszerű szülőiteire, kiváló teljesítményeire büszkék vagyunk, meg kell emlékeznünk róluk. Az infrastrukturális háttér biztosítása ugyancsak feladatunk. Természetesen célunknak tartjuk, hogy a lakosság legszélesebb rétegei számára nyújtsunk kikapcsolódást jelentő, a családok, a generációk valamennyi tagja számára megfelelő programokat.

A következő évek egyik fontos feladatának tekintjük, hogy megszülessen a Békés város történelmét napjainkig feldolgozó monográfia.

Megtartjuk és lehetőség szerint megerősítjük nagyrendezvényeinket.

A Békés-tarhosi Zenei Napok hazánk legrégebbi ilyen jellegű rendezvénye. Öröksége kötelez minket értékeinek megtartására, de arra is, hogy a folyamatos megújítására törekedjünk. Szeretnénk elérni, hogy a hangversenyeket, koncerteket még közelebb hozzuk az emberekhez. A Körösök vidéke hazánk egyik legszebb, legkülönlegesebb tája, bízunk abban, hogy ha a technikai feltételek megengedik, a folyó partján is rendezhetünk koncerteket. Így a táj szépsége és a zeneszó együtt még erősebb, még nagyobb értéket jelenthet. Egyébként is szeretnénk, ha több kültéri koncert lenne a BÉTAZEN alatt.

A zenei napok kapcsán is együttműködünk a tarhosi önkormányzattal és a legendás Zenepavilon tulajdonosával, a Gemma cégcsoporttal.

A Madzagfalvi Napok értékeit megtartjuk. A lakosság és a kulturális szakemberek bevonásával minden évben szeretnénk új elemekkel még vonzóbbá, közönséget szórakoztatóbbá tenni a sorozatot. Az esti koncertek fellépőit a lakosság igénye szerint hívjuk meg.

Természetesen május 1-én, gyereknapon és augusztus 20-án színes, családi programok szolgálják majd a kikapcsolódást.

A nemzeti és állami ünnepeken való megemlékezés nem csak kötelességünk, de a szülőföldhöz tartozás élményét adja a helyi közösségnek.

Továbbra is támogatjuk civil szervezeteink, így elsősorban a Nefelejcs Békési Hagyományőrző és Közhasznú Egyesület népi hagyományaink megőrzését középpontba állító programjait.

Mezőgazdasági hagyományaink megtartása érdekében együttműködünk a Békési Kisgazdakörrel, több közös programot is tervezünk. Erről a mezőgazdasági programban részletesen szólnunk.

Rendkívül sok kiváló művész, festő, költő él városunkban. Nekik mindenképpen szeretnénk még nagyobb teret adni, még több lehetőséget biztosítani. Szeretnénk, ha művészeink minél többször találkoznának a helyi fiatalokkal. Nyílt napokat fogunk szervezni, egyeztetünk az iskolák és a tankerületi központ vezetésével, hogy miként lehetne ezt a törekvést erősíteni. Művészeink elviszik Békés jó hírét a város határain túlra is, megérdemlik a megbecsülést. Szeretnénk egy olyan galériának helyet teremteni, ami állandó kiállítást, állandó helyet biztosítana számunkra.

Rengeteg tehetséges zenész, néptáncos, táncos él Békésen. Produkcióik mind helyi, mind országos, sőt nemzetközi szinten is elismertek. Támogatni kell a munkájukat. Nagyon fontosnak tartjuk, hogy kiváló produkcióik minél több emberhez eljussanak.

Békési esték címmel szabadtéri szabadidős, kulturális és sport programsorozatot indítunk májustól szeptemberig. Sokan jelezték, hogy szeretnék, ha ezekben a hónapokban pezsgőbb élet lenne a városközpontban. Szeretnénk megnyerni a város művészeit, hogy az adott időszakban egy-egy este lépjenek fel. A járókelők, az érdeklődők pedig fagyaltozás vagy hamburgerezés közben hallgathatnák, láthatnák őket. Más településeken már sikeresen működik, hogy helyi sportegyesületek tartanak bemutatót a település főterén. Ezt mi is szeretnénk meghonosítani, így a fiatalok és idősebbek egyaránt találkozhatnak a sportolókkal, együtt próbálhatnak ki az adott sportágot. Nálunk minderre az Erzsébet liget a legalkalmasabb helyszín.

Kézműves és tárgyi hagyományaink, a messze földön híres kosárfonás, a kiváló békési szilvapálinka, a szilvából készült ételek, a remek békési kolbász, értékeink arra köteleznek bennünket, hogy ezeket megőrizzük. Állandó kiállítást szeretnénk nyitni a kosárfonás termékeiből, a gasztronómiai ínycségekből, a békési értékekből.

A közösségek a város életében és számunkra is nagyon fontosak. Minden ilyen kezdeményezést támogatni fogunk.

III.9.2. Sportkoncepció

A város még 2009-ben fogadta el sportkoncepcióját, mely az akkori állapotoknak megfelelően tartalmazta az önkormányzat és a sportszervezetek viszonyát, illetve egyáltalán a város viszonyát a sporthoz.

A versenysport elsősorban az ifjúság számára nyújt lehetőséget az egészséges életmódra, a szabadidősport és a tömegsport rendezvények azonban korosztálytól függetlenül szolgálják ezt a célt, illetve nyújtanak kulturált szórakozási lehetőséget nézőiknek. A sporttevékenység a csellengők „lekötésének” egyik formájaként a bűnmegelőzés eszköze is, illetve egészségügyi prevenciót is nyújt művelőinek.

Az iskolák egyházi, állami fenntartásba kerülésével az intézményi keretek között végzett sporttevékenységre az önkormányzatnak kevés ráhatása van, a köznevelési törvény által kötelezővé tett mindennapos testnevelés azonban segíti az egészségmegőrzési célokat. Nagy gondot kell fordítani az intézménytől és fenntartótól független diáksport feladatokra, hiszen a sportszervezetek szakmai munkájának ez az alapja.

Továbbra is kiemelten kívánja kezelni és támogatni az önkormányzat a városban nagy múlttal és hagyománnyal rendelkező sportágakat, különös tekintettel a Nemzeti Kézilabda Akadémia regionális központjaként működő BFKC-t, és segíti a megjelenő új lehetőségeket is. Támogatni kell új, helyi, fiatal edzők bevonását a napi egyesületi munkába. A szakmai fejlődés egyik következménye a létesítményhiány. Ennek megoldására pályázatok elnyerésével van lehetőség, melyeket feltétlen ki kell használni.

Célunk a hagyományos női sportágak (ismételt) meghonosítása a városban, általa a nők sport iránti aktivitásának fokozása, csapatversenyeken való megjelenésük biztosítása.

A sportkoncepció és a sportfinanszírozás aktualizálása az elkövetkező időszak feladata. A sportturizmusban, szabadidősportban rejlő lehetőségek kiaknázása, a felnőtt rendszeres szabadidősport támogatása elengedhetetlen.

Békés igazi sportos város, ahol a fiatalabb és a kevésbé fiatal generáció tagjai közül is sok százan sportolnak nap mint nap. Mindezt nagyon fontosnak tartjuk, hiszen a mozgás nagyban hozzájárul egészségünk megőrzéséhez, a betegségek elkerüléséhez, közösséget, barátokat ad. Éppen ezért kiemelt feladat az ehhez szükséges feltételek biztosítása:

- A rendszerváltás előtti időszakot alapvetően jellemezte az aszfaltozott pályák építése. A tapasztalatok bebizonyították és az egészségügyi szakemberek is sokszor elmondták, hogy ezek károsíthatják az ízületeket, későbbi sérülések okozói lehetnek. Ezért korábbi iskolai aszfaltozott pályákat szükséges rekortán pályává alakítani, hogy biztosítsuk a gyerekek, a diákok számára a megfelelő körülményeket az egészséges sportoláshoz. Ez a burkolat lényegesen kíméletesebb az ízületekkel.
- Meg kellene teremteni a szabadtéri pályák ősztől tavaszig történő lefedésének lehetőségét. Ezzel növelhetnénk a sportolásra alkalmas időszakot. Ezt szeretnénk megvalósítani, komfortosabb körülményeket teremtve ezzel a gyerekeknek, a diákoknak, tanidő után a baráti társaságoknak.
- Újabb szabadtéri kondipark épül. Úgy tapasztaltuk, hogy az ilyen jellegű létesítmények iránt nagy az igény, éppen ezért szeretnénk újabb városrészek számára elérhetővé tenni az ilyen jellegű, ingyenes sportolási lehetőséget.

- A sportpályán műfüves labdarúgópályát szeretnénk építeni.
- Nagyon fontosnak tartjuk, hogy minél többen sportoljanak. Fel kívánjuk eleveníteni a sportágválasztó rendezvény hagyományait, hogy népszerűsítsük a testmozgást, egyesületeinket, és hogy a különböző sportágakat bemutassuk a gyerekeknek és a szülőknek.

A rekortán futópálya már épül a belvárosban. A kocogás is rendkívül népszerű a városban, nagyon sokan sportolnak ilyen módon. A pálya ezeknek a sportembereknek az egészséges és biztonságos testmozgását biztosítja majd, nem mellesleg szép és kellemes környezetben. Biztosak vagyunk abban, hogy nagyon sokan fogják használni a futópályát, és találnak majd alkalmat a minőségi kikapcsolódásra.

Természetesen egyesületeinkre, csapatainkra továbbra is oda kell figyelni, támogatni kell a minél sikeresebb, eredményesebb szereplésüket.

Már dolgoznak a speciálisan gyermeksportolókkal foglalkozó orvosok térségünkben is. Felvesszük velük a kapcsolatot, tanácsadásra, vizsgálatok végzésére várjuk majd őket, hogy egyetlen fiatal tehetségnek se törje ketté a karrierjét egy váratlan, de megelőzhető sérülés.

Mindezek fényében korszerűsíteni szükséges a sportfinanszírozás rendszerét.

III.10. Civilek, egyházak, nemzetiségek

III.10.1. Civil szervezetek

A város közösségi életének jelentős helyszínei a civil szervezetek. A városban 1990 óta mintegy 210 szervezetet jegyeztek be, ezek közül 150 körüli ma is működik. Önkormányzati támogatást évente 60-70 szervezet kér és kap.

Békés egyik legnagyobb erősségét a jól működő és rengeteg embert megmozgató, közösségalkotó civil szervezetek jelenik, jelentőségük sok esetben vetekszik az önkormányzati vagy a piaci szektorral. A civil szféra teret ad az állampolgári öntevékenység számára és a szolgáltatások területén alternatívát kínál az állami és piaci szektor mellett.

A civil szerveződések egy része a város kulturális életében is komoly szereppel bír, illetve egyéb közfeladatot lát el. Közülük kettőnek kiemelkedő szerepe van:

- A polgárőrség a közbiztonság és a vagyonvédelem területén játszik komoly szerepet a város és az önkormányzati rendezvények vonatkozásában is;
- a Belencéres Néptáncegyüttes pedig a város által kezdeményezett hagyományörző egyesület, amelyik szinte minden városi, intézményi rendezvényen szerepel, illetve nemzetközi kapcsolataival marketing értéke is van a város számára.

Külön említést érdemel a Nefelejcs Békési Kulturális és Hagyományörző Közhasznú Egyesület, a Békési Városvédő és Szépítő Egyesület és a KÉSZ, melyek a saját tagságukon túl nagy számban mozgatják meg a békésieket. A civil szervezetek tevékenységére Békés Város a jövőben is számít a sport, a közművelődés, a szociális ellátások és egyéb területek vonatkozásában.

A terület fontosságát jelezve a képviselő-testület elfogadta a civil szervezetek önkormányzati támogatásáról szóló rendeletet. Ahogy eddig, ezentúl sem fogunk beleszólni a támogatások elosztásába, azt a Civil Tanács végzi. A pénzbeli támogatás mellett természetesen a Civil Szervezetek Háza továbbra is a szervezetek rendelkezésére áll majd.

Cél az, hogy minél többen megismerjék és támogassák civil szervezeteinket. A bemutatkozásra a városi honlapon is lehetőséget adunk, illetve más médiumokkal is egyeztetünk erről. Az akcióval szeretnénk ráirányítani a figyelmet, hogy adójuk egy százalékat a békési civil szervezeteknek ajánlják fel..

Ha igény mutatkozik rá, szeretnénk civil börzével összekötött civil gálát rendezni. A szervezetek így még inkább megismerhetnék egymás munkáját, de az érdeklődők is képet kaphatnának a szféra tevékenységéről.

A Civilek a Városért kitüntetés minden évben gazdára talál Békés várossá nyilvánításának ünnepén. Megfontolandó, hogy a civil szféra iránti tisztelet jeléül a szervezetek mellett az Év önkéntese és az Év civil vezetője is elismerést kapjon.

Fontos, hogy tanácsadással is segítsük a civil szervezetek működését, eredményes pályázati tevékenységét. Ennek érdekében a polgármesteri hivatalban külön személy kijelölése célszerű, aki a szférát érintő naprakész információkkal, hírlevéllel segíti az érintetteket, illetve vezeti a civil rendezvénynaptárt.

A program minden tekintetben egymásra épül. A civil szervezeteknek mind a testvérvárosi, mind a belföldi kapcsolatok erősítésében komoly szerepe lehet.

III.10.2. Egyházak

Önkormányzatunk jó kapcsolatot ápol a településen működő valamennyi egyházzal és gyülekezettel. Különösen szoros a kapcsolat a karitatív munka és az ifjúság nevelése terén. A békési gyülekezetek a hitbéli tevékenységen kívül a közösségteremtésben, a bűnmegelőzésben, az ifjúság nevelésében és az oktatásban is nagy szerepet vállalnak.

III.10.3. Nemzetiségek

Békés Város Önkormányzata a város nemzetiségi sokszínűségét olyan értéknek tartja, melyet meg kell őrizni. Roma, német, szlovák, román nemzetiségű polgárok élnek békében és toleranciában a többségi társadalommal. Állampolgári jogaik maradéktalanul teljesülnek, demokratikusan választott önkormányzataik nyelvük, kultúrájuk és tradícióik fennmaradásán tevékenykedik.

Eszmezsere során felmerült egy nemzetiségi ház létrehozásának igénye. Meg kell vizsgálni és keresni ennek a megoldását is.

III.11. Önkormányzati kapcsolatok

Egy település, egy város életét nagyban meghatározza, hogy milyen kapcsolatokat ápol a döntéshozókkal, illetve más településekkel. Ezen a téren is szeretnénk megtartani eddigi értékeinket, de abban is gondolkodunk, hogy újabb területekkel szélesítsük együttműködéseinket. Legfőbb célunk, hogy a város lakóinak számos területen még több, még jobb lehetőségeket biztosítsunk.

III.11.1. Testvérvárosi kapcsolatok

Békés jelenleg három, illetve bizonyos értelemben négy településsel, az erdélyi Gyergyószentmiklóssal, a vajdasági Magyarittabével, a lengyelországi Myszkow-val és a partiumi Hegyközkovácsival ápol testvérvárosi kapcsolatokat. A felsorolásból is látható, hogy elsősorban határon túli magyarlakta településekkel működünk együtt.

Nagyon fontosnak tartjuk, hogy a határon túli magyarsággal minél erősebb kapcsolatot tartsunk fenn. Lehetőség szerint minél többen ismerjék meg, hogy milyen az anyaországtól elszakított testvéreink élete, milyen küzdelmet folytatnak a megmaradásért. Bár az együttműködés már él a települések polgárai, civil szervezetei között, mégis elsősorban intézményi, oktatási és a sport területén szorosak a kapcsolatok. Fontos célunk, hogy ezt szélesítsük. Az emberek közötti kapcsolatokat helyezzük előtérbe.

Nagyon szeretnénk, ha minél többen jutnának el testvér-településeinkre. Gyergyószentmiklós különösen sok érdekességet rejt magában, Erdély csodálatos tájai, az ottani emberek vendégszeretete sokakat ejtett már rabul. Szeretnénk ezeket a lehetőségeket megnyitni mindenki előtt. Akár túrák, akár nyaralások megszervezésében is segíteni kívánunk, ha erre igény mutatkozik. Ennek érdekében civil szervezeteinkkel, túraegyesületekkel is egyeztetni fogunk.

Egyelőre a gazdasági területeken még nem sikerült olyan kapcsolódási pontokat találnunk, amelyek utat nyitottak volna ilyen irányú együttműködések felé. Ezen a területen is próbálunk új megoldásokat keresni.

Szociális és kulturális téren már eddig is működött a nagyon erős civil és intézményi együttműködés. Ezt minden erőnkkel segíteni fogjuk. Hisszük, hogy nem csak, sőt nem elsősorban az önkormányzatok között kell kapcsolatot teremteni. Az emberi kapcsolatok a legfontosabbak.

Minden téren igyekszünk hozzájárulni a határon túli magyarság identitásának megőrzéséhez, hiszen "Mi egy vérből valók vagyunk!"

Támogatni kellene a békési fiatalokat, általános és középiskolásokat, hogy eljussanak erdélyi, partiumi, vajdasági testvér-településeinkre, megismerjék az ottani magyarság életét. Ezzel erősíteni szeretnénk az egységes nemzettudatot a legfiatalabb korosztály körében is. Szerencsére már működnek ilyen országos programok is. Ha tudjuk, ezt tovább erősítjük.

Ugyancsak hívjuk és várjuk a határon túli magyar testvéreinket Békésre. Ismerjék meg értékeinket, fürdönket, a Körösöket, a helyi termékeket, minket, békési embereket. Szerintünk van mire büszkének lennünk, és ez mutassuk is meg!

III.11.2. Belföldi kapcsolatok

Jó szomszédság a környező településekkel

Tovább szeretnénk erősíteni a kapcsolatot a környező településekkel, a térség városaival, községeivel. Nagyon lényegesnek tartjuk a jó szomszédi viszonyt, hogy segítsük ezeket a településeket. Minden környező helység polgármesterével egyeztetni szükséges arról, hogy melyek azok a területek, ahol együtt tudunk működni, ahol segíteni tudjuk őket, és ők is segíthetnek minket. Nagyon fontos, hogy közvetlen környezetünkben is jó legyen a megítélésünk. A jó szomszédi viszony erősíti Békés körzetközponti, járási központi szerepét. Bizhatunk abban is, hogy a jelentkező munkaerőhiány enyhítésében is együtt tudunk működni.

A közép-békési kapcsolatok erősítése

Számos elemzés és szakember kimutatta már, hogy a közép-békési városok, Békéscsaba, Gyula és Békés együttműködésében óriási potenciál rejlik. Nagyon fontos, hogy ebben megtaláljuk a helyünket olyan módon, hogy városunk érdekei ne szenvedjenek csorbát, az itt élők részesüljenek a három város általi egység előnyeiből. Tárgyalásokat kell kezdeményezni Békéscsaba és Gyula polgármestereivel, hogy miként tudunk együttműködni, miként tudunk a békési emberek számára is lehetőségeket teremteni a közös gondolkodás részeként. Békés

rendelkezhet olyan erővel, tudással, olyan szakemberekkel, akiknek és amelyeknek köszönhetően hasznos tagjai lehetünk az együttműködésnek, ezáltal a békési embereknek a legtöbbet adhatjuk.

Hazai kapcsolatok

Több okból szélesíteni kell Békés belföldi kapcsolatait is. Az első indok, hogy szeretnénk megtalálni azokat a településeket, amelyek hasonló módon élik mindennapjaikat, amelyek esetleg hasonló problémákkal küzdenek. Ilyen módon egyrészt megismerhetjük egymás jó gyakorlatait, azt, hogy miként oldják meg másutt a problémákat és mi is megmutathatjuk magunkat, értékeinket nekik. Másrészt szövetségeseket találhatunk ahhoz, hogy érdekeinket együtt képviselhessük. Természetesen együttműködést keresünk gazdasági, kulturális, társadalmi, turisztikai téren is. Mindannyian tudjuk, hogy sok békési elszármazott él hazánk különböző tájain. A legtöbbben ma is kötődnek városunkhoz, szeretik Békést.

III.12. Bűnmegelőzés és drogellenes stratégia

III.12.1. Bűnmegelőzési koncepció

Békés város a köznevelési intézményekkel, a rendőrséggel, civil szervezetekkel közösen készítette el bűnmegelőzési koncepcióját, amit rendszeresen aktualizál. A tevékenységek nagyobbik része a köznevelési intézményekben folyik, a helyi demográfiai tendenciák és az országos bűnözési statisztikák alapján azonban úgy tűnik, hogy az időskorúak sérelmére elkövetett bűncselekmények száma nőtt, ezért az idei akciótervben már e korosztály irányába is erősíteni fogjuk a felvilágosító tevékenységet.

III.12.2. Drogellenes stratégia

Békés város 2014 decemberében fogadta el a Városi Drogellenes Stratégiáját. Nehezen eldönthető kérdés, hogy a drogellenes stratégia a közbiztonsági-bűnmegelőzési, az egészségügyi vagy szociális problémakörbe tartozik-e? Valószínűleg mindhárom része, épp ezért kell külön koncepcióként kezelni.

A drogellenes stratégia akciótervei kidolgozásának időpontja nagyban függ a kormányzati lépések (cselekvési és finanszírozási koncepció) bekövetkeztétől, de ettől függetlenül a jelentős költségvetési forrást nem igénylő tevékenységeket szükséges beépíteni az egyéb programokba, a hangsúlyt a megelőzésre fektetve.

GAZDASÁGI FEJLESZTÉS

A gazdasági program a következő öt év célkitűzéseit, elképzeléseit tartalmazza, de valójában a város hosszú távú fejlődését készíti elő.

IV.1. A település fejlesztésének alapelvei

Békés városrendezési tervét a település széles nyilvánossága bevonásával szükséges végrehajtani. Ez a biztosítéka annak, hogy a fejlesztési tervekben azok az elemek valósuljanak meg, melyek a település jövőjét, hosszú távú fejlődését és fejlesztését, a lakosság igényeit szolgálják.

IV.1.1. Településfejlesztési célok, követelmények

A településfejlesztés legfőbb célkitűzése, hogy az önkormányzati vagy a képviselő-testület ciklusa alatt tartósan ne csökkenjen, sőt lehetőleg növekedjék. A szükségessé vált fejlesztéseket a képviselő-testületnek fel kell vállalnia, melyeknek a finanszírozását zökkenőmentes működés mellett biztosítani kell.

Követelmény a településfejlesztés széles nyilvánossága, ezzel kapcsolatosan:

- a település honlapjának folyamatos fejlesztése, információtartalmának bővítése,
- a képviselő-testület működésével kapcsolatos közérdekű adatok nyilvánosságra hozatala,
- az intézmények, a civil szervezetek településen rendezett programjainak ismertetése,
- a turisztikai kiadványok készítése.

A településfejlesztés során figyelembe kell venni azokat a fejlesztéseket, programokat, melyekhez kapcsolódva gazdasági számítások igazolják azt, hogy a fejlesztés eredményeként az önkormányzat tartósan a korábbi éveknél magasabb bevétellel, illetve alacsonyabb kiadással számolhat.

Amennyiben az elkövetkezendő években pályázati források nyílnak meg, fontos, hogy a településfejlesztés egyik eszközévé váljon a pályázati tevékenység.

Ennek érdekében:

- fontos a pályázatok folyamatos figyelemmel kísérése,
- amennyiben szükséges, a sikeres pályázat reményében megfelelő szakértelemmel rendelkező személyt kell keresni és megbízni,
- a pályázatokhoz megfelelő önerőt kell biztosítani.

IV.1.2. A térségi kapcsolatok erősítése

A település jövőbeli fejlődését is erősen befolyásolja a gazdasági környezet. Ezen belül is fontos és a jövőben kiemelt figyelmet szükséges fordítani a meglévő térségi kapcsolatok jobb kihasználására.

Első helyen a Békési kistérség – mint önkéntes társulás – fogja össze kilenc település mintegy 40 ezer lakosának érdekeit. Jól működik a szélessávú internethálózatunk, melyre a települések térfigyelő kamera rendszere épül.

Közép-békési Centrum (KBC), a három város Gyula-Békéscsaba-Békés együttműködése a közép-békési térség megerősítését szolgálja. A települések közötti kisebb távolság, az ingázás és a települések sajátosságai feltétlenül egy szorosabb együttműködést tesznek szükségessé.

A fejlesztéseket minden esetben a megyei és térségi fejlesztési elképzelésekkel összehangoltan szükséges végrehajtani.

IV.2. Munkahelyteremtés

A munkahelyteremtés feltételei jelentős mértékben objektív tényezőkön múlnak. Ezek között az egyik első a közúthálózat fejlesztése. Amíg Békés megyét nehéz megközelíteni közúton, addig jelentős gazdasági fejlődés és ezzel együtt a munkahelyek számának érzékelhető növekedése nem várható. Természetesen az önkormányzatnak így is mindent meg kell tenni a feltételek javításáért. A jól szervezett közmunkaprogram, illetve az erre épülő szociális szövetkezet azok a területek, ahol eddig is születtek eredmények. A jövőben a szociális szövetkezet

tevékenységének a kiszélesítésével, újabb (piacképes értéket előállító) foglalkoztatási formák meghonosításával teremthetők tartósan újabb munkahelyek. Békés esetében – tekintettel arra, hogy az elvándorlás igen nagy - a munkahelymegtartás is komoly feladatot jelent.

Zártkerti program

A település gazdasága a múltban és a jelenben is meghatározóan mezőgazdasági jellegű. Az itt élők közül sokan a rendszerváltozás előtt a nagyüzemi mezőgazdaságból, ma a kisüzemi gazdálkodásból biztosítják egzisztenciájukat. Komoly hagyományai és gyakorlata van az ökológiai (bio) gazdálkodásnak is. Sajnos a mezőgazdasági termékek feldolgozottsága alacsony, magasabb hozzáadott értékkel (késztermékek előállításával) komolyabb jövedelem lenne realizálható.

Az önkormányzat el szeretné érni, hogy a város külső részein lévő zártkertek hasznosítása még magasabb arányú legyen. Zártkerti Program keretében olyan intenzív kultúrák termesztésbe állítása történhet, melyek munkaerő szükséglete magas, továbbá a termékek élelmiszeripari feldolgozása a Szociális Szövetkezet keretein belül az inaktív időszakokban is munkát biztosíthatna. A program a város népességmegtartó erejét is fokozhatja.

IV.3. A népességmegtartó erő növelése

A város demográfiai és népességi mutatói kedvezőtlenek. Okai ismertek, ezt most részletesen nem szükséges taglalni. Ugyanakkor számba kell venni a reálisan végrehajtható programokat a népességmegtartás érdekében.

Békés előnye az, hogy élhető, tiszta, rendezett, biztonságos város csodálatos természeti környezetben, kertekkel körülvéve. Az előnyöket kellő odafigyeléssel, tudatos fejlesztéssel meg lehet tartani, s tudatosítani a fiatalságban is.

- **Élhető:** ezen a területen el kell érni, hogy a lakosság érdekeit, kényelmét szolgáló valamennyi szolgáltatás fejlődjön. Az intézményrendszeren keresztül erre közvetlen ráhatása van az önkormányzatnak. Törekedni kell a minél szélesebb körű információátadásra. Ehhez fel kell használni a meglévő kommunikációs csatornákat, illetve újakat kell találni. Az infrastruktúra fejlesztésére a több figyelmen túl több forrást is kell biztosítani. Az intézményeinkkel együttműködve több és rendszeresebb ifjúságbarát programot kell szerveznünk. Külön figyelmet kell fordítani a krízishelyzetbe kerülő ifjúság segítésére, melyre külön program szükséges. A fiatalok letelepedéséhez kedvezményeket kell biztosítani a továbbiakban is, a jelenlegi lehetőségeket kiegészítve az építkezéshez szükséges ingyenes telek biztosításával. Sok a magányos idős ember, nekik az életminőségén javíthat, ha megoldjuk az orvosi rendelőbe szállítást, vagy például körjárással a temető látogatást.
- **Tiszta:** alapvetően a város tiszta, ez elsősorban a közmunkásoknak és az illegális szemétkerakók folyamatos felszámolásának köszönhető. A lakosságot jobban kell ösztönözni a saját lakókörnyezetének a rendben tartására. A Legszebb Konyhakertek programjához hasonlóan fel kell eleveníteni a tiszta udvar rendes ház és a virágos ingatlan, virágos utca mozgalmat. Meg kell találni a jó példával előljárók ösztönzésének módját.

- **Rendezett:** a városrendezési terv eredménye is, hogy az imént felvázolt kisvárosi jelleget tudja tartani a település. Ugyanakkor a közterületek rendben tartása elsősorban a városközpontra korlátozódik. Fontos a külsőbb városi közterületek rendben tartása is. Az egyházakkal együttműködve folyamatosan rendezni szükséges a temetőink környezetét is.
- **Biztonságos:** Békés alapvetően biztonságos település, de ezen a területen is van még mit fejlődni. A rendőrséggel jó a kapcsolat, jól végzik a munkájukat a számukra meghatározott kereteken belül. Továbbra is ápolni kell a kiemelkedően jó kapcsolatot a polgárőrséggel. Az ő jelenlétük valamennyi nagyobb rendezvényen és a közlekedés biztosításának segítségével megnyugtató. Az előttünk álló ciklusban újabb térfigyelő kamerák elhelyezésével kell a közterületek megfigyelését erősíteni. Példáan működik az önkormányzati tűzoltóság is. Ők a hivatalos munkájukon kívül sok speciális feladatot megoldanak önkéntesen is. A tűzoltóságunk fejlődése az önkéntesek toborzásával és rendszerbe állításával szükséges. A katasztrófavédelem a háttérben, de igen felkészülten végzi munkáját. A napi kapcsolat a polgármesteri hivatal közbiztonsági referensének köszönhetően megvan. A hálózat jól kiépített. Ezen a területen is működnek önkéntesek is a Titán mentőcsoport keretein belül.

IV.4. Az idegenforgalom, turizmusfejlesztés, rekreáció

Ezt a programelemet nem kizárólag turisztikai programnak tekintjük, mert olyan fejlesztésekben, beruházásokban gondolkodunk, amelyek a békésiek számára is kellemes időtöltést jelentenek. Városunkban három attrakció számíthat leginkább az érdeklődőkre: a Körös folyó és a kikötő, a Dánfoki Üdülőközpont, illetve a kiváló gyógyvízzel rendelkező fürdő.

A jelenlegi lehetőségek és támogatási rendszerek azt mutatják, hogy a kiinduló pont a Körösök kiváló adottságainak sora lehet. Itt érdemes felsorolni a fejlesztési elemeket:

- A kikötő további fejlesztése, az eszközállomány bővítése, korszerűsítése.
- A kerékpáros turizmust segítő szervizrendszer felállítása.
- Szálláshely-fejlesztés a közeli Dánfokon.
- A Körösök-völgye brand bevezetése az országos köztudatba.
- A horgászturizmus fejlesztése a helyi horgász egyesületek és a Körös-vidéki Horgász Egyesületek Szövetségével együttműködve. A KHESZ az elmúlt években jelentős haltelepítéseket hajtott végre az egész megyében, így a Körösön is. Egyre emelkedik a horgászok száma, hiszen a fogási eredményesség is egyre kecsgetőbb. További igény van például korszerű szállásokra, a feltételek javítására. Meg kell jegyeznünk, hogy egyetlen beruházás sem fogja veszélyeztetni a horgászatot, sőt reményeink szerint csak erősíteni fogják azt.

Dánfokon legalább 150 méteres, homokos strand található. Ilyen adottságú hely nemigen van a megyében. Éppen ezért kiemelt figyelmet szentelünk a strand karbantartására, lehetőség szerinti fejlesztésére. Szeretnénk hosszú távon egyfajta tengerpart érzést kialakítani, még trendibbé tenni a szabadstrandot. Újabb látványelemek telepítésében gondolkodunk.

Megkezdjük a dánfoki növényzet korszerűsítését.

Jelenleg is zajlik a dánfoki konferenciaközpont és látogatóközpont építése. Ezt befejezzük és az új létesítményt programokkal, étellel töltjük meg.

A szálláshelyek fejlesztését pályázati támogatásokból kell megkezdenünk. Ez egy rendkívül fontos lépés a jövő szempontjából.

A legtöbb látogató vitathatatlanul Dánfokra érkezik, akik viszont általában nem, vagy csak rövid időre mozdulnak ki az üdülőközpontból. Éppen ezért helybe visszük nekik gasztronómiai remekeinket. Kolbász, kecskesajt és szilvalekváros papucs kóstoltatását, igény esetén gasztronómiai esteket szervezünk természetesen helyi vállalkozások bevonásával. A felnőtt látogatókkal igyekszünk megismertetni a kiváló Békési Pálinkát. Aki Békésre látogat, annak meg kell ismerkednie ezekkel a kiváló ízekkel, abban bízunk, hogy aki megkóstolja a finomságokat, az vásárolni is fog belőle. Ezzel növeljük vállalkozásaink bevételét, és erősítjük Békés jó hírét.

Hasonló módon bemutatjuk a békési kosárfonást, illetve a helyi kézműves termékeket. Így kapcsoljuk gasztronómiai és kézműves remekeinket a meglévő adottságokhoz.

Folytatjuk Dánfok népszerűsítését megyszerte, illetve annál tágabb környezetünkben is.

A fürdőben hosszú távon igyekszünk megteremteni az üresen álló kültéri medence felújításának alapját, eredeti rendeltetésének megfelelő használatát.

Folytatjuk a fürdő további parkosítását, zöld területeinek fejlesztését.

Vizsgáljuk, miként tudnánk még hatékonyabban hasznosítani városunk kiváló gyógyvizét. A helyzet ezen a téren egyáltalán nem egyszerű, hiszen térségünkben a gyógyhelyek, a fürdők fejlesztése során Gyula és Gyopárosfürdő is jelentős előnnyel rendelkezik. Éppen ezért civil és önkormányzati vonalon elsősorban saját erőből valósulhatnak meg újabb ilyen irányú fejlesztések.

Családi programokat szervezünk a fürdőben. Igény szerint folytatódnak az éjszakai fürdözések.

Az Élővíz-csatornát is minél jobban szeretnénk bevonni a város vérkeringésébe. Ahogy említettük, a közelében rekortán futófolyosót alakítunk ki. Megteremtjük a csónakozás időszakos feltételeit.

Információs honlapot és Facebook oldalt hozunk létre, ahol Békés turisztikai és egyéb értékei egyaránt helyet kapnak, mindenki számára hasznos információkat nyújtva.

A település egyik kitörési pontja lehet az idegenforgalom és a turizmus további fejlesztése. Az elmúlt évek beruházásainak köszönhetően ezen a területen már van előrelépés. Az uszoda és gyógyfürdő megépítésével, illetve a kikötő és a dánfoki ifjúsági tábor fejlesztésével a város délkeleti részén csoportosulnak azok a létesítmények, melyek a turistákat elsősorban vonzzák. Célszerű, hogy a fürdő-kikötő-Dánfok által határolt területen létesüljön idegenforgalmi övezet. A parkosított Fürdő sétányon keresztül jól megközelíthető a városközpont, ahol Békés történelmi épületei, látványosságai találhatók.

Az elmúlt években megélénkült az aktív, vízi és kerékpáros turizmus városunkban, illetve térségünkben. A visszajelzések kedvezőek, a fiatalok és az idősebbek egyaránt megszerették a különleges természeti környezetet, a táj háborítatlanságát. Önmagában azonban ez nem elegendő, hiszen a látogatók számos igényt is megfogalmaztak, amelyek teljesülése elengedhetetlenül szükségesek ahhoz, hogy állandóan visszatérő vendégként köszöntsük a hozzánk látogatókat. Nagyon fontosnak tartjuk, hogy a fejlesztések ne csak a potenciális turistákat szolgálják majd, hanem legalább ennyire lényeges, hogy a békésiek számára is minőségi kikapcsolódást nyújtsunk. Nekünk nincs Balatonunk, de van egy Körösünk, amelynek adottságait, a meglévő értékek megtartásával fejlesztenünk kell, a lehetőségekkel élnünk kell. Szerencsére ehhez egyre erősebb kormányzati szándék is kapcsolódik.

Már tárgyalásokat folytattunk országos szakemberekkel a Bejárható Körösök Program előkészítéséről. A tervezet várhatóan a kormány elé kerülhet. A projekt számos fejlesztést hozhat városunk számára.

A beruházások több, egymásra épülő lépcsőben valósulhatnak majd meg.

Elsőként újabb aktív turizmust erősítő eszközöket szerezhethetünk be, illetve a kikötők eszközállományát is bővíthetjük. Ezzel alkalmassá tehetjük a vízi megállóhelyeket például a kerékpárok szervizelésére, ami nagyon fontos elvárás volt a hozzánk látogatók részéről.

Ugyancsak az első lépésben szállásfejlesztésre is lehetőséget kell keresni. Mindenki érzi, mennyire fontos lenne, hogy az aktív turizmushoz kapcsolódóan két-, illetve háromcsillagos szállások álljanak rendelkezésre városunkban. Ha ilyen beruházást hívhatnánk életre, akkor az Dánfok és a békési kikötő számára is lendületet adhatna.

Támogatást kapunk ahhoz is, hogy a Körösök-völgye márkát, brandet bevezessük. A cél az, hogy az elnevezést és a mögötte álló tartalmat az emberek ugyanúgy ismerjék majd, mint például a Tokaji borvidék kifejezést. Ehhez természetesen rendkívül sok munkára van szükség, de hiszünk benne, a Körösök vidéke méltó helyére kerülhet. Természetesen a helyi termékeket, a békési értékeket is népszerűsíteni fogjuk.

A második lépés még nagyobb volumenű fejlesztéseket hozhat térségünknek. Zsilipek, illetve duzzasztó is létesülhetne, amelyek segítségével folyamatosan biztosíthatnánk a feltételeket a vízi turizmushoz. Az alapok megteremtése pedig lehetőséget adna a lakóhajózás bevezetéséhez is.

Rendkívül fontos kiemelni, hogy a fejlesztések nem csak az ideérkező vendégeket, hanem legalább ugyanannyira a város lakosságát is szolgálnák.

Ugyancsak nagyon lényeges, hogy a fejlesztés szem előtt fogja tartani a horgászok érdekeit. Az elmúlt időszakban a Körös-vidéki Horgász Egyesületek Szövetsége rengeteg fejlesztést valósított meg, nagyon sokat lendített a Körösök ügyén. Ezeket az eredményeket csak erősíteni fogja a fejlesztés-sorozat. Természetesen számos szakemberrel, így a KHESZ illetékeseivel is egyeztetni fogunk a kérdésekben. Úgy látjuk, hogy a horgászturizmus is óriási esély és lehetőség.

Szeretnénk erősíteni a sétahajózás lehetőségét, hiszen arra igény mutatkozik. Természetesen mindezt úgy, hogy az az élővilágot, illetve a horgászokat se zavarja.

Tovább fejlesztjük a békési kikötőt.

Az elmúlt években nagyon sokan látogattak el hozzánk a VíziVándor és KerékpárosVándor elnevezésű nyári táborok keretében. Voltak már visszatérő vendégek is, őket szeretnénk megtartani. A fiatalok és az idősek számára egyaránt tartalmas programokat kívánunk biztosítani a Körösök mentén.

Minden fejlesztés megvalósítását úgy tervezzük, hogy az a meglévő élővilágot, különleges természeti környezetet ne veszélyeztesse, sőt lehetőség szerint erősítse is.

A vízi turizmus területén erősítjük a Körös-menti települések közötti kapcsolatot, mind a hazai, mind a határ túloldalán fekvő helységek tekintetében. Szeretnénk, ha minél többen ismernék meg azt a vadregényes utat, ahogy az erdélyi területekről a Körös eljut megyénkig.

IV.5. A természeti környezet fejlesztése

Békés egyik szerencsés adottsága, hogy szép természeti környezetben fekszik. Erre a jövőben is vigyázni kell. Újabb lehetőségeket kell keresni az Ó-Fehér Körös környezetének a rendezésére, a természetes környezetben lévő élővilág bemutatására. Ide egy újabb parkot szükséges létrehozni, ahova a megyében őshonos fákat telepítünk. Folyamatosan meg kell újítanunk elöregedő parkjainkat (Erzsébet liget), az utcai fákat, cserjéket tervszerűen pótolni szükséges.

IV.6. Tervezett beruházások, fejlesztések

Az egyes területek bemutatásakor, a képviselői ciklusban várható feladatok meghatározásakor a fejlesztési elképzeléseket jó rész érintettük. A dokumentum zárásaként álljon itt egy hosszabb felsorolás, mely még mindig nem teljes, de az irányokat, szándékokat pontosan jelzi. Az önkormányzat gazdasági programja az uniós és hazai pályázatok ismeretében folyamatosan módosulhat, mert a fejlesztésekhez e források megszerzésére feltétlenül szükségünk van. Terveink szerint a következő alpontokban felsorolt fejlesztések valósulhatnak meg.

IV.6.1. Városi fejlesztések

Az elkövetkező időszakban a pályázati lehetőségek függvényében az alábbi fejlesztések megvalósítása folyamatos, illetve ezekre nyílik reális lehetőség:

- Ivóvíz és szennyvíz vezeték építése a 470-es számú főút mentén Békéscsaba irányába,
- Városközpont korszerűsítés,
- Városközpont öntözőberendezésének megvalósítása,
- Hűtőház létesítése és folyamatos üzemeltetése a Szociális Szövetkezet keretein belül,
- Jantyk utca 5 számú műemlék épület felújítása,
- Dánfoki üdülőközpont fejlesztése,
- Belvíz rendezés,
- Békés-Tarhos kerékpárút kiépítése,
- Rendelőintézet energetikai korszerűsítése, belső felújítása,
- A fürdőkomplexum és környékének további fejlesztése,
- Hűtőház és zöldség előkészítő, -csomagoló létrehozása,
- Malomasszonykerti új lakóövezet közművesítésének folytatása,
- Pályázati forrásból turisztikai célú kerékpárút létesítése a Kettős-Körös töltésén, összekötve a belvárossal,
- A három város együttműködésének szintjén pályázatok segítségével a város ismertségének javítása, különböző kiadványokon keresztül
- Pályázati forrásból intézmények nyílászárócseréjének, utólagos hőszigetelések elvégzésének folytatása,
- Közvilágítási hálózat bővítése, korszerűsítés befejezése,
- EU-s játszóterek számának növelése,
- Térfigyelő kamerarendszer bővítése,
- Tornacsarnok építése,
- Vágópont megépítése,
- Ipari park fejlesztése,
- Futópálya befejezése,
- Utak korszerűsítése a városon belül, illetve munkahelyteremtő beruházásokhoz vezető utak korszerűsítése,
- Zártkerti program keretében a használaton kívüli zártkertek bekapcsolása a termelésbe,
- Kerékpérutak karbantartása
- Utak, járdák korszerűsítése, úthálózat bővítés,

Ezen célok megvalósításához továbbiakban is folyamatos munkára, tervezett előrelépésre van szükség.

IV.6.2. Óvoda

Az óvodák felújítását, korszerűsítését a jelenlegi és várható kihasználtság figyelembe vételével kell sorrendbe állítani.

IV.6.3. Közgyűjtemények

Múzeum (Galéria) és Könyvtár (Olvasóterem és Gyermekkönyvtár) akadálymentesítése, az Iskolamesteri lakás műemléki felújítása.

IV.6.4. Városháza

Békés Város egyik meghatározó épülete, mely állagmegóvása és korszerűsítése folyamatos fejlesztést, forrásbevonást igényel. Célszerű az épület korszerűsítését pályázati projektből finanszírozni.

Fejlesztési célterületek:

- ügyfélfelvétel rendszer kialakítása,
- elavult – és lassan használhatatlan – informatikai rendszer megújítása.
- Tetőszerkezet megújítása.

IV.6.5. Békési Gyógyászati Központ és Gyógyfürdő

- Az OEP az orvosi műszerek, berendezések amortizációját nem finanszírozza, ez a fenntartó feladata. A folyamatos magas színvonalú betegellátás érdekében erre folyamatosan biztosítani kell forrásokat.
- A szakorvosi létszám biztosítása: az előregedés a nyugdíj melletti munkavállalás megnehezítettsége miatt nagy problémát jelent. Szakdolgozók utánpótlásáról való gondoskodás kiemelt feladat.
- Az adattárolás a megnövekedett és gyorsan bővülő leletanyag miatt állandó fejlesztésre szorul. A meglévő számítógépek kapacitása és sebessége már nem megfelelő, felújításukra van szükség.
- A B-155-ös kút minősítése a törvényi előírásoknak megfelelően megtörtént, azonban ennek a kútnak a vízhozama nem biztosítja megfelelően a megnövekedett igényeket, ezért B-112 kút helyett egy új kút fúrása szükséges. A széles spektrumú orvosi háttér megtartásával a reumatológia és ortopédiai szakrendeléssel együttműködve fizioterápiás és balneoterápiás kezelések összehangolása a továbbiakban is elengedhetetlen a gyógyfürdőben a beteglétszám eddigi emelkedésének fenntartásához.
- A gyógyturizmus fejlesztéséhez megvalósult a békési fürdő gyógyfürdővé és helyi fürdőből körzeti gyógyfürdővé minősítése. Így most már a beutalás szélesebb térségekből is lehetővé vált. A továbbiakban a szolgáltatások szélesítésével: szálloda létesítésével, parkosítással, kültéri medencék létrehozásával vonzóvá tehető a jó minőségű gyógyvíz. A város turisztikai koncepciójába ezt szervesen be kell illeszteni.

IV.6.6. Szociális Szolgáltató Központ

- Figyelemmel kell lenni a városban lakó potenciális ellátottak szükségleteire, ezért a pszichiátriai betegek nappali ellátásában az eddigieknél nagyobb kapacitással kell részt venni.
- A szociális étkeztetés megújításához, a külterületen élők ellátásának biztosításához fejlesztésre (létszám, gépkocsi) van szükség.

- A „központ” a szociális alapszolgáltatások rendszerének kialakulásakor (1993-1994) 5-6 szociális szakember munkahelyéül szolgált, mára közel 20 fő munkahelyét jelenti. A zsúfoltságon túl komoly problémát jelent a gépészeti megoldások, elektronikai hálózat elavult állapota. A Jantyik u. 1. sz. alatti székhely felújítására pályázati úton célszerű lehetőséget teremteni.

ÖSSZEGZÉS

A város gazdasági programjának alapvetően az a célja, hogy a meglévő és lehetséges gazdasági-pénzügyi forrásokat prognosztizálja és a város fejlődése szolgálatába állítsa.

A fejlődést elsősorban az infrastruktúrán és a humán ellátórendszer fejlettségén, a nyújtott szolgáltatások mennyiségén és minőségén méri le a lakosság és az idelátogató idegen, így a humán szféra szervezeteinek, ellátási területeinek számbavétele szerves része a gazdasági koncepciónak. Ezek elemzéséből kiindulva tud az önkormányzat előre tervezni, pontosan meghatározva a lehetséges irányokat és a fejlesztési célkitűzéseket.

A turizmusfejlesztés sajátos helyet foglal el a palettán: egyik oldalon fejlesztési cél, de ugyanakkor gazdasági eszköz is. Magyarán a humán területek jövedelemtermelő képességének növelése a turizmus eszközeivel lehetséges, ez pedig feltétele az ágazat fejlődésének. Így ezt a területet kell a következő időszak fejlesztési célkitűzéseinek középpontjába állítani, ennek szempontjait érvényesíteni az egyes ágazati koncepciókban is.

A turizmusfejlesztést emeltük ki célként és eszközként, de valójában csak a város jövedelemtermelő képességének javítása érdekében. Minden fejlesztés, bővítés igazából a helyi lakosság érdekeit szolgálja, a helyben maradás és megmaradás esélyét növeli.

A koncepcióban megfogalmazott célok eléréséhez szükséges biztosítani a forrásokat és eszközöket.

A felvázolt gazdasági koncepció akkor lesz eredményes, ha a lehető legtöbb célkitűzés megvalósul belőle. A fejlesztési célok a jelenlegi közigazgatási rendszer, illetve központi gazdasági koncepció irányvonala szerint készültek. Az összeállításához igénybe vettük a korábban készült felméréseket (önkormányzati szinten, közvetlenül a lakosság megkérdezésével). A terv elkészítésében a képviselő-testület valamint a szakmai területek javaslatai mellett a környező települések fejlesztési elképzelései is hozzájárultak.

Békés, 2020. április 21.

Kálmán Tibor
polgármester

